

HOSPODAŘENÍ A FINANCOVÁNÍ OBCÍ A MĚST - AKTUÁLNÍ VÝVOJ A VÝHLED

ZÁŘÍ 2020

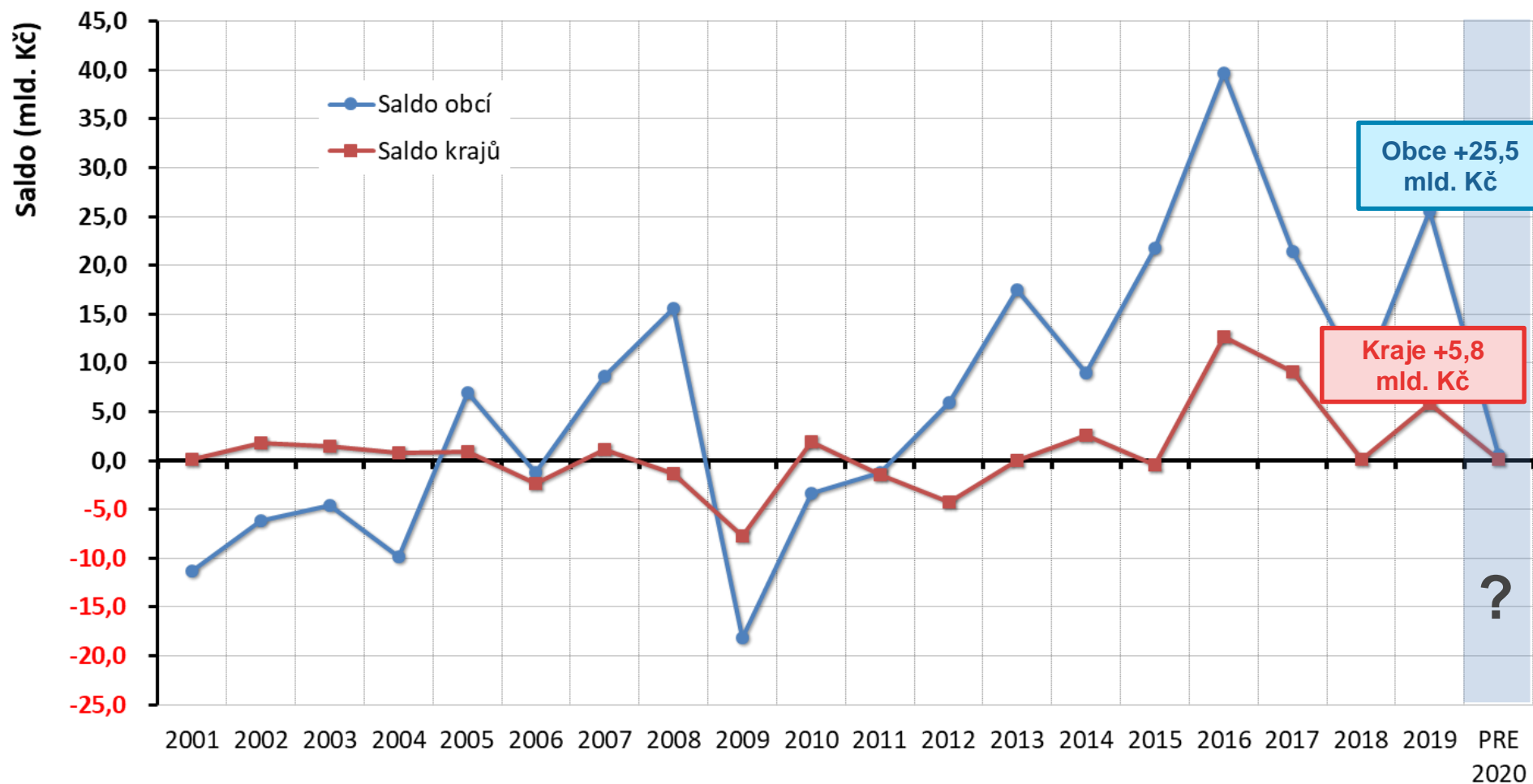
Miroslav MATEJ

Hospodaření ÚSC v roce 2019

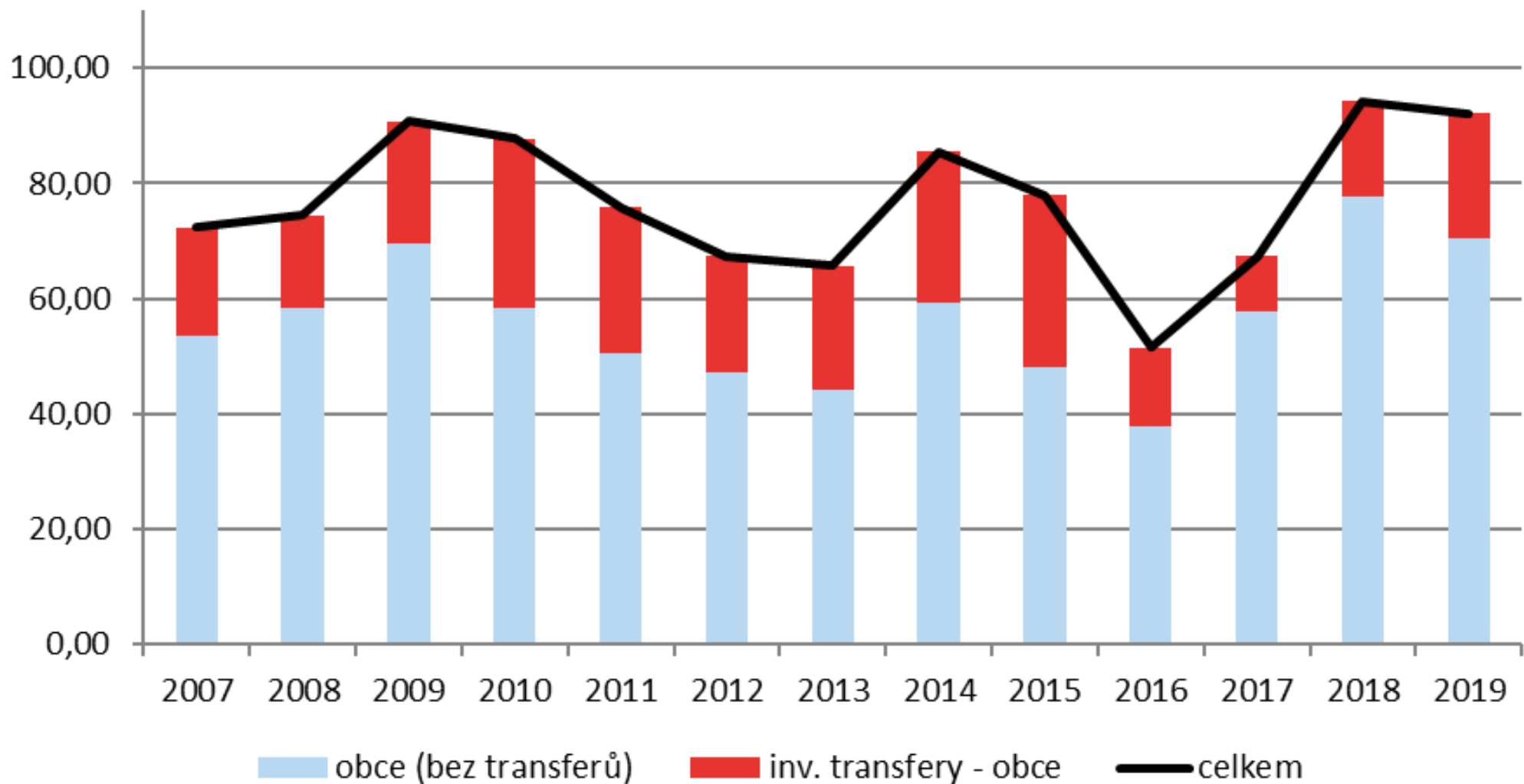
Vývoj salda hospodaření obcí a krajů

Vývoj salda hospodaření obcí a krajů v letech 2001 až 2020 (v mld. Kč)

Roky

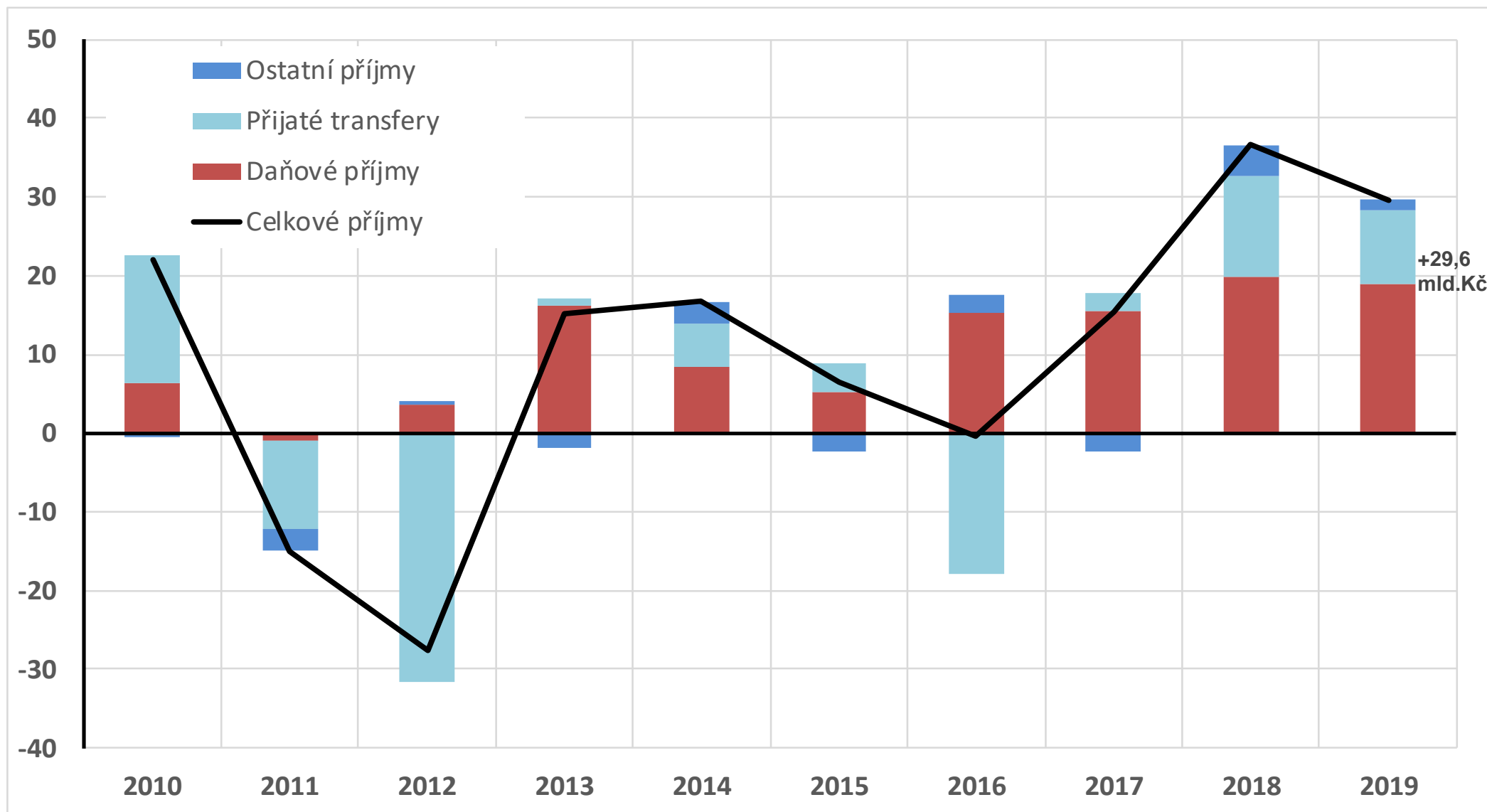
Investiční aktivita obcí

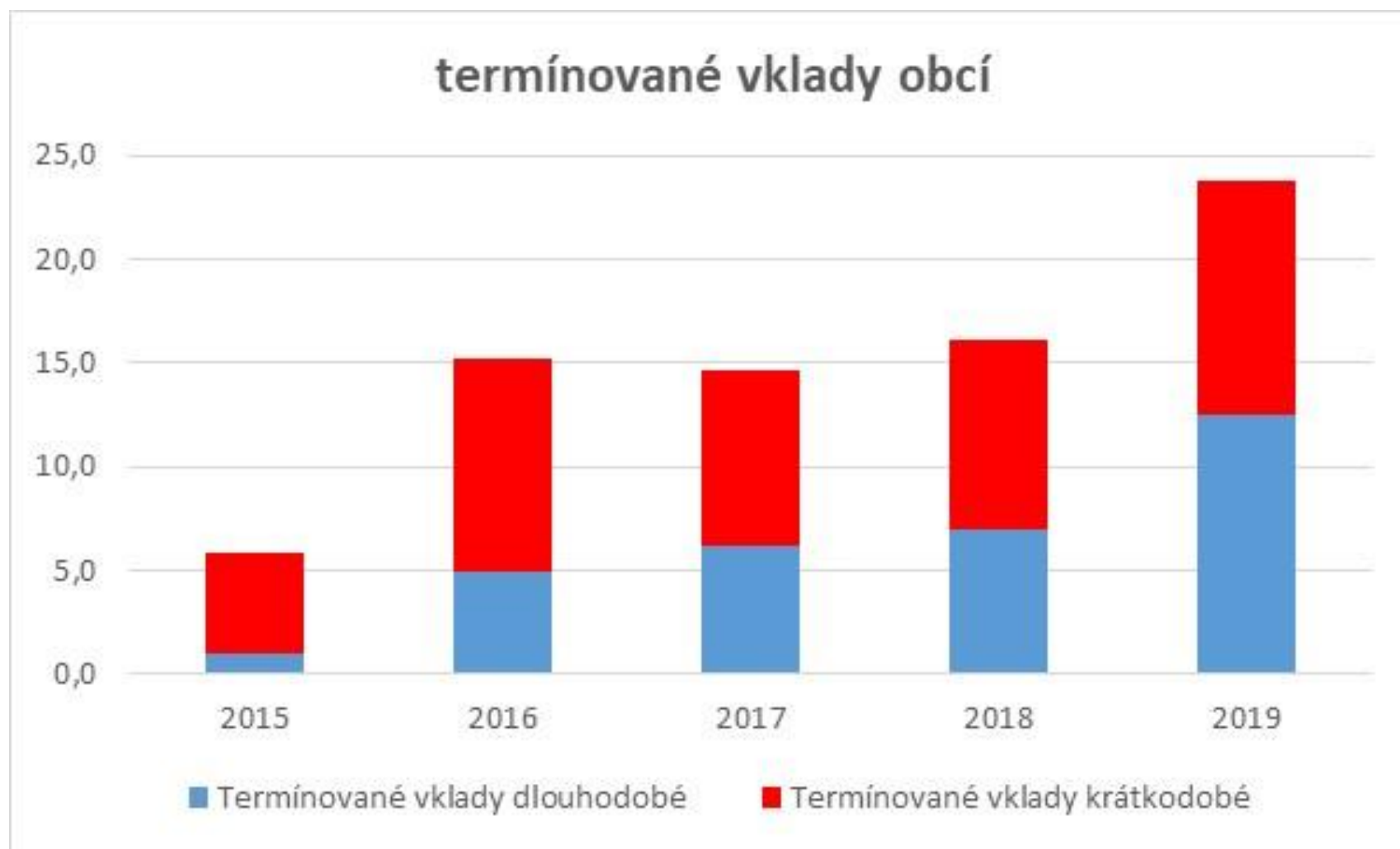
investice 2019: 92,2 mld. Kč, z toho dotace 21,8 mld. Kč (23,6 %)

Příjmy územních samosprávných celků

meziroční změna v mld. Kč

Spoření obcí dosahuje 24 mld. Kč

Daňové příjmy obcí – prosinec 2019 (výkaz FIN)

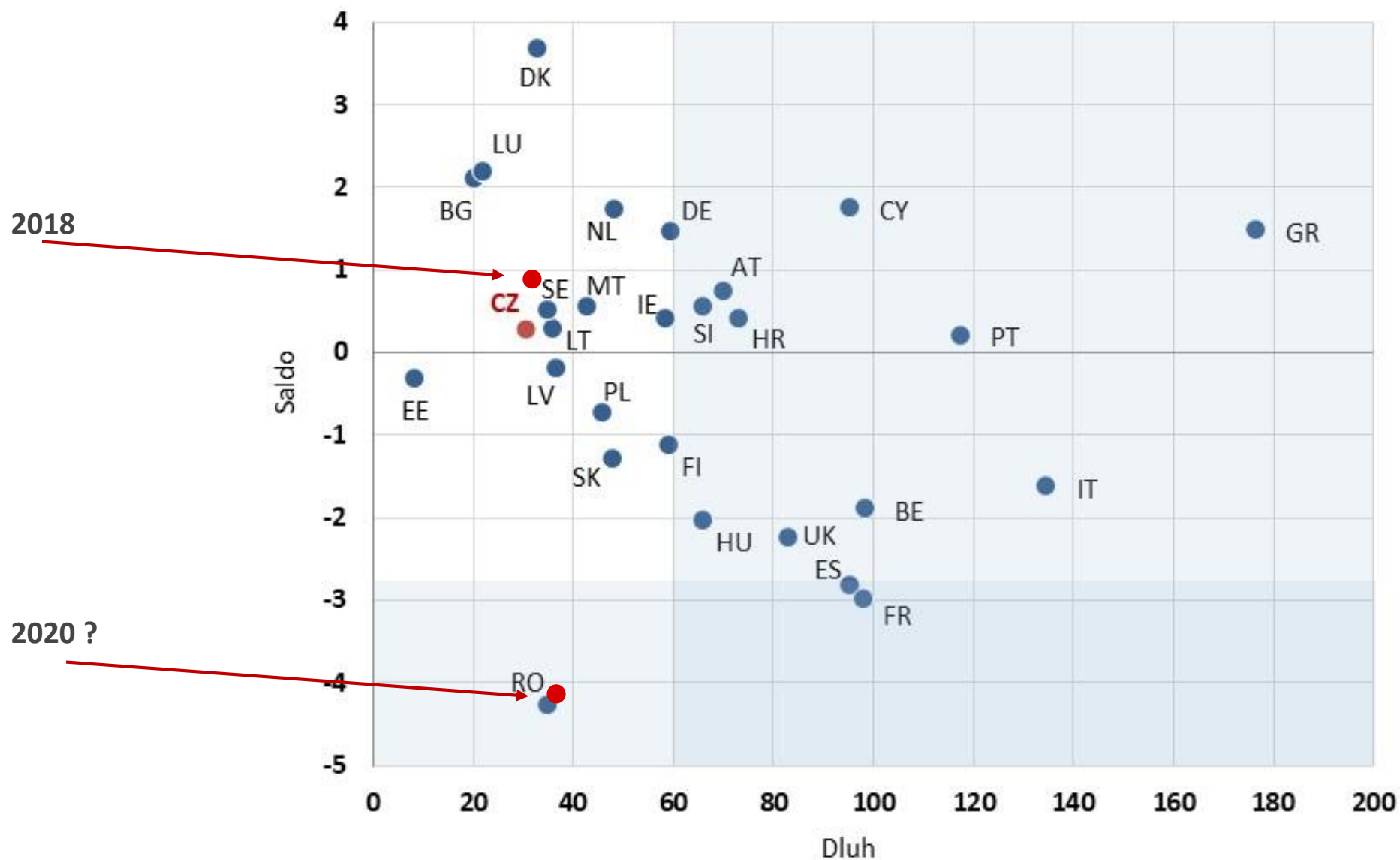
Ukazatel	Období		Meziroční srovnání	
	12/2018	12/2019	mil. Kč	%
Daňové příjmy	226 220,1	245 198,9	18 978,8	108,39
z toho:				
Daně z příjmů fyzických osob	54 193,0	61 248,3	7 055,3	113,02
z toho:				
<i>ze závislé činnosti a funkčních požitků</i>	48 755,0	54 881,6	6 126,6	112,57
<i>z přiznání</i>	1 123,3	1 491,9	368,6	132,81
<i>z kapitálových výnosů</i>	4 314,6	4 874,7	560,1	112,98
Daně z příjmů právnických osob	46 638,4	53 216,4	6 578,1	114,10
z toho:				
<i>daň z příjmů právnických osob</i>	39 704,6	45 518,8	5 814,3	114,64
<i>daň z příjmů právnických osob za obce</i>	6 933,8	7 697,6	763,8	111,02
Daň z přidané hodnoty	97 660,6	102 499,5	4 838,9	104,95
Poplatky a odvody z vybraných činností a služeb	16 871,2	17 324,6	453,4	102,69
z toho:				
<i>poplatky a odvody v oblasti život. prostředí</i>	3 122,4	3 312,7	190,4	106,10
<i>místní poplatky z vybraných čin. a služeb</i>	5 327,5	5 521,3	193,8	103,64
<i>ostatní odvody z vybraných čin. a služeb</i>	670,2	650,4	-19,8	97,05
<i>správní poplatky</i>	2 776,6	2 676,5	-100,1	96,39
Daň z hazardních her	4 974,4	5 163,5	189,1	103,80
Daň z nemovitých věcí	10 855,7	10 908,8	53,1	100,49

Zadluženost a rozpočtová odpovědnost

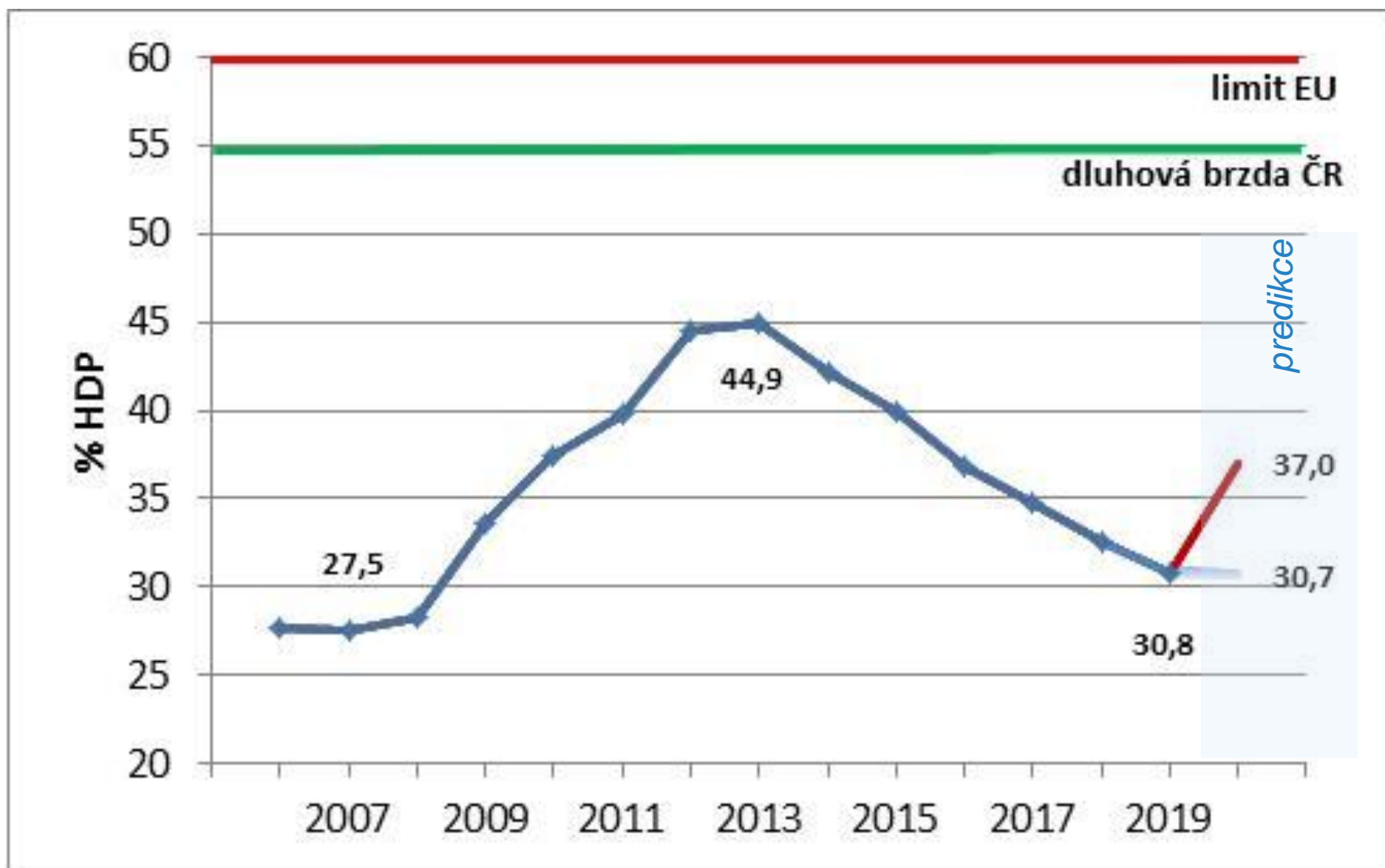

Saldo a dluh veřejných financí v zemích EU (2019)

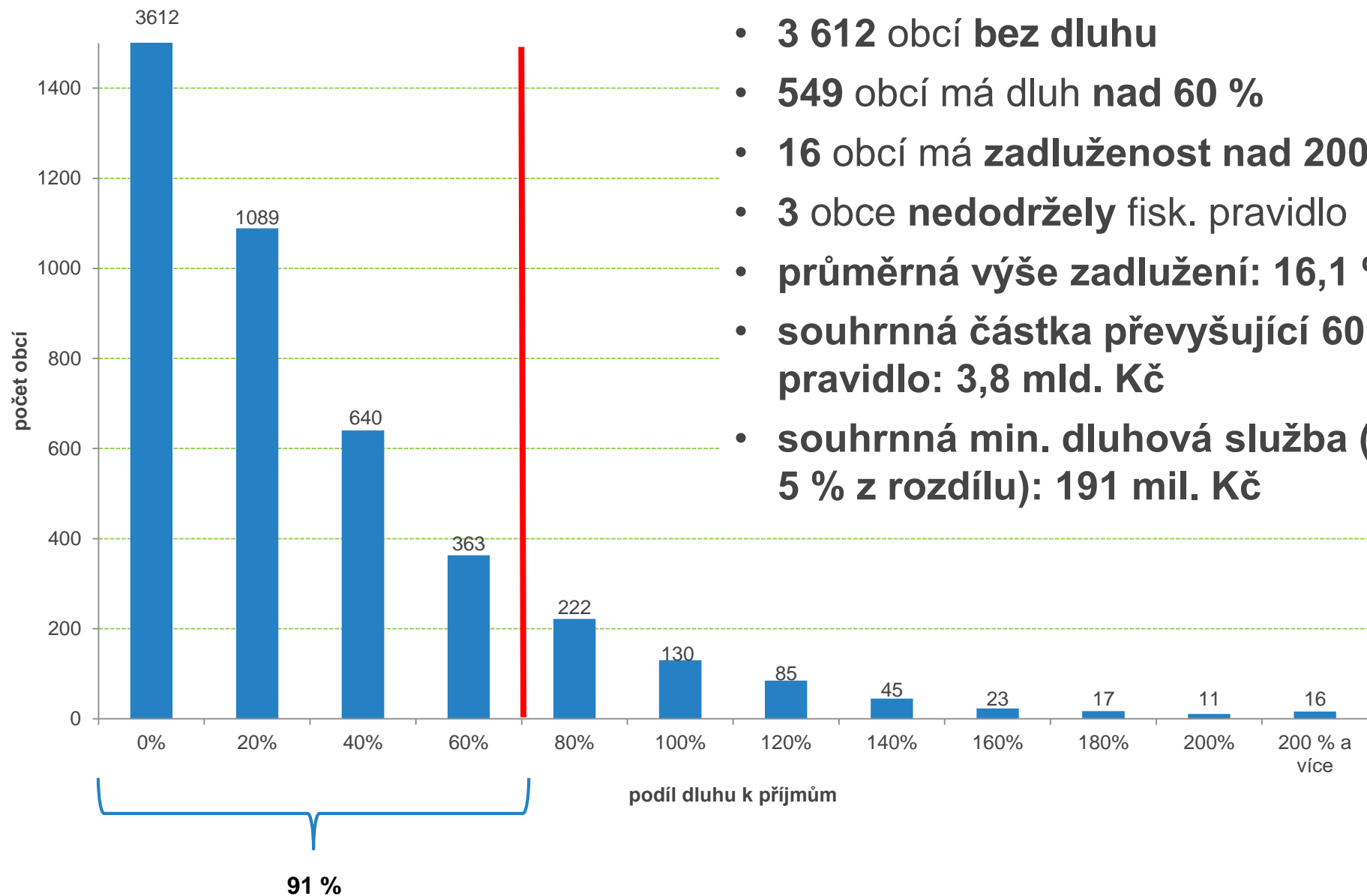
v % HDP

Dluh sektoru vládních institucí

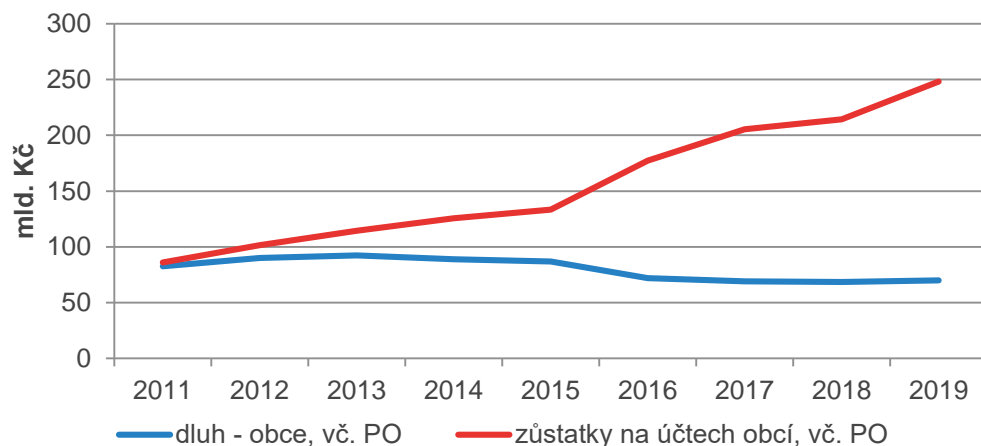
Fiskální pravidlo – vyhodnocení 2019

- **3 612** obcí **bez dluhu**
- **549** obcí má dluh **nad 60 %**
- **16** obcí má **zadluženost nad 200 %**
- **3** obce **nedodržely** fisk. pravidlo
- **průměrná výše zadlužení: 16,1 %**
- **souhrnná částka převyšující 60% pravidlo: 3,8 mld. Kč**
- **souhrnná min. dluhová služba (tj. 5 % z rozdílu): 191 mil. Kč**

Zadluženost ÚSC nepředstavuje riziko

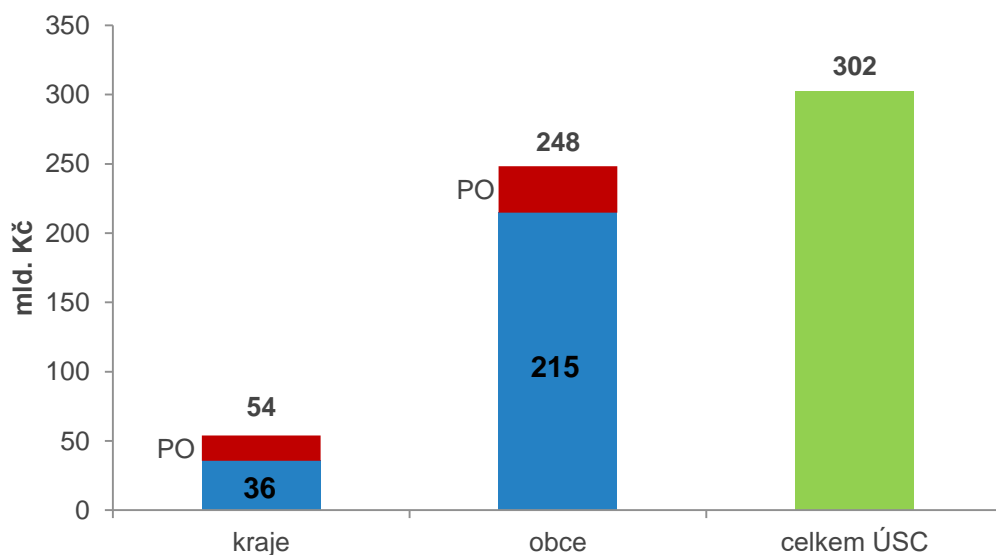
Dluh obcí vs. zůstatky na účtech 2019

Dluh Prahy, Brna, Ostravy a Plzně tvoří 41 % celkového zadlužení obcí

Finanční prostředky na účtech obcí a krajů převyšují hodnotu celkového dluhu o 213 mld. Kč

Zůstatky na účtech obcí a krajů k 31. 12. 2019

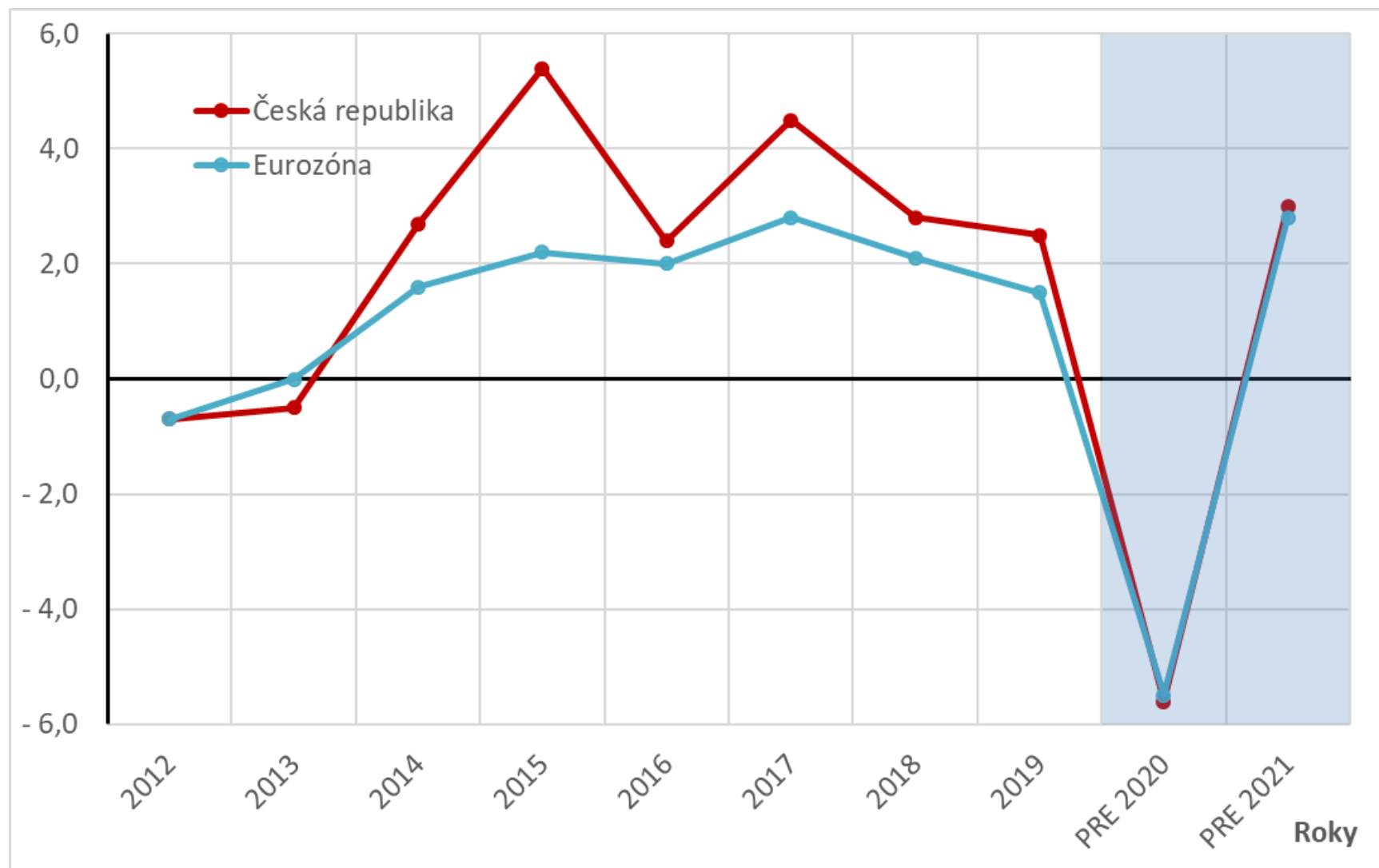
Středočeský kraj	9,06 %
Jihočeský kraj	0,00 %
Plzeňský kraj	0,00 %
Karlovarský kraj	5,16 %
Ústecký kraj	5,32 %
Liberecký kraj	4,29 %
Královéhradecký kraj	0,00 %
Pardubický kraj	7,78 %
Kraj Vysočina	3,16 %
Jihomoravský kraj	8,62 %
Olomoucký kraj	23,53 %
Zlínský kraj	14,70 %
Moravskoslezský kraj	9,29 %
PRŮMĚR	6,99 %

Aktuální ekonomický vývoj

Vývoj české ekonomiky

růst reálného hrubého domácího produktu v %

Zdroj: Predikce MF ČR (červenec 2019).

Hlavní makroekonomické indikátory (duben 2020)

		2016	2017	2018	2019	2020	2021	2019	2020	2021	
							Aktuální predikce		Minulá predikce		
Nominální hrubý domácí produkt	<i>mld. Kč, b.c.</i>	4 768	5 047	5 324	5 653	5 530	5 781	5 652	5 913	6 168	
	<i>růst v %, b.c.</i>	3,7	5,9	5,5	6,2	-2,2	4,5	6,2	4,6	4,3	
Reálný hrubý domácí produkt	<i>růst v %, s.c.</i>	2,5	4,4	2,8	2,6	-5,6	3,1	2,5	2,0	2,2	
Spotřeba domácností	<i>růst v %, s.c.</i>	3,6	4,3	3,2	3,0	-1,5	0,8	2,9	2,4	2,2	
Spotřeba vládních institucí	<i>růst v %, s.c.</i>	2,7	1,3	3,4	2,6	2,6	2,0	3,0	1,9	1,9	
Tvorba hrubého fixního kapitálu	<i>růst v %, s.c.</i>	-3,1	3,7	7,6	2,8	-13,6	3,2	1,0	0,9	2,0	
Příspěvek čistých vývozů k růstu HDP	<i>p.b., s.c.</i>	1,4	1,1	-0,8	-0,3	-1,2	0,7	0,1	0,2	0,3	
Příspěvek změny zásob k růstu HDP	<i>p.b., s.c.</i>	-0,4	0,1	-0,4	0,2	-0,8	0,8	0,1	0,0	0,0	
Deflátor HDP	<i>růst v %</i>	1,3	1,4	2,6	3,5	3,7	1,4	3,6	2,6	2,1	
Míra inflace spotřebitelských cen	<i>průměr v %</i>	0,7	2,5	2,1	2,8	3,2	1,6	2,8	2,8	2,2	
Zaměstnanost (VŠPS)	<i>růst v %</i>	1,9	1,6	1,4	0,2	-1,2	0,2	0,2	-0,1	0,0	
Míra nezaměstnanosti (VŠPS)	<i>průměr v %</i>	4,0	2,9	2,2	2,0	3,3	3,5	2,0	2,2	2,4	
Objem mezd a platů (dom. koncept)	<i>růst v %, b.c.</i>	5,7	8,3	9,5	7,1	2,6	0,8	7,2	6,1	5,2	
Saldo běžného účtu	<i>% HDP</i>	1,6	1,7	0,4	-0,4	0,2	0,3	0,3	0,6	0,7	
Saldo sektoru vládních institucí	<i>% HDP</i>	0,7	1,5	0,9	0,3	-4,1	.	0,3	0,0	.	
Předpoklady:											
Měnový kurz CZK/EUR		27,0	26,3	25,6	25,7	26,5	26,2	25,7	25,4	25,1	
Dlouhodobé úrokové sazby	<i>% p.a.</i>	0,4	1,0	2,0	1,5	1,5	1,5	1,5	1,4	1,4	
Ropa Brent	<i>USD/barel</i>	44	54	71	64	38	40	64	64	59	
HDP eurozóny	<i>růst v %, s.c.</i>	1,9	2,7	1,9	1,2	-5,7	2,9	1,2	1,0	1,4	

Zdroj: ČNB, ČSÚ, Eurostat, U. S. Energy Information Administration. Výpočty a predikce MF ČR.

Daňové příjmy obcí – červen 2020 (výkaz FIN)

Ukazatel	Období		Meziroční srovnání	
	06/2019	06/2020	mil. Kč	%
Daňové příjmy	121 163,4	107 984,3	-13 179,1	89,12
z toho:				
Daně z příjmů fyzických osob	28 332,3	24 724,4	-3 607,9	87,27
z toho:				
<i>ze závislé činnosti a funkčních požitků</i>	25 855,0	22 165,7	-3 689,2	85,73
<i>z přiznání</i>	366,9	371,8	5,0	101,35
<i>z kapitálových výnosů</i>	2 110,5	2 186,8	76,4	103,62
Daně z příjmů právnických osob	27 279,2	20 495,1	-6 784,2	75,13
z toho:				
<i>daň z příjmů právnických osob</i>	19 817,2	14 284,6	-5 532,6	72,08
<i>daň z příjmů právnických osob za obce</i>	7 462,1	6 210,5	-1 251,6	83,23
Daň z přidané hodnoty	48 260,6	45 994,9	-2 265,7	95,31
Daně a poplatky z vybraných činností a služeb	10 144,0	9 410,9	-733,1	92,77
z toho:				
<i>poplatky a odvody v oblasti život. prostředí</i>	1 767,8	1 875,0	107,2	106,06
<i>místní poplatky z vybraných čin. a služeb</i>	3 959,3	3 644,5	-314,7	92,05
<i>ostatní odvody z vybraných čin. a služeb</i>	429,5	353,7	-75,8	82,35
<i>správní poplatky</i>	1 391,2	1 129,2	-262,0	81,16
Daně v oblasti hazardních her	2 596,2	2 408,5	-187,7	92,77
Daň z nemovitých věcí	7 146,5	7 358,6	212,1	102,97
Stav na běžných účtech	163 044,5	174 083,7	11 039,2	106,77

Celostátní inkaso daní – červenec 2020

DPH, DPFO, DPPO					červenec 2020	
mld. Kč	2016	2017	2018	2019	2020	Graf
1. Q	155,18	169,25	186,36	195,05	204,26	
2. Q	321,94	359,50	386,41	412,03	355,75	
3. Q	500,30	540,70	583,69	630,62		
4. Q	686,83	745,16	807,21	861,12		
Červenec	384,38	420,56	455,38	484,17	423,01	

Meziroční rozdíl:

-61,16 mld. Kč

Meziroční index:

87,4% tj. - 12,6 %

Predikce daňových příjmů obcí – pracovní verze

stav k 10. 8. 2020

OBCE (mld. Kč)	2019	2020	2020-19	2020/19
DPH	101,8	99,2	-2,6	-2,55%
DPPO celkem	50,8	37,1	-13,7	-26,97%
<i>DPPO</i>	43,1	29,3	-13,8	-32,02%
<i>DPPO plac. obcemi a kraji</i>	7,7	7,8	0,1	1,33%
DPFO celkem	60,4	53,0	-7,4	-12,25%
<i>DPFO-zvl.sazba</i>	4,8	4,7	-0,1	-2,08%
<i>DPFO- placená poplatníky (z přiznání)</i>	1,4	0,0	-1,4	-100,00%
<i>DPFO-placená plátcí celkem</i>	54,2	48,3	-5,9	-10,89%
Daň z nemovitých věcí	10,9	11,1	0,2	1,51%
Místní, správní poplatky a ost.	8,9	7,7	-1,2	-13,22%
Poplatky za znečišť. život. prostř.	3,4	2,8	-0,6	-18,28%
Daň z hazardních her	4,8	4,17	-0,7	-13,84%
Celkem	241,1	215,1	-26,0	-10,79%

Pozn.: propočtová predikce podle zákona o RUD

Dopad kompenzačního bonusu a kompenzace obcím

- aktuální odhad dopadu kompenzačního bonusu na obce: **6,3 mld. Kč**
- kompenzační příspěvek obcím ve výši 1 250 Kč / obyv.: **13,4 mld. Kč, tj. 2,1 x víc**

Počet obyvatel OD - DO		Kat.	počet obcí	Obyvatel 2020	dopad kompenzačního bonusu	Příspěvek obcím ve výši 1 250 Kč na 1 obyvatele	rozdíl
1	100	A	438	31 763	15 174	39 704	24 530
101	200	B	976	145 997	64 609	182 496	117 887
201	500	C	1 998	659 856	282 310	824 820	542 510
501	1 000	D	1 360	965 536	418 709	1 206 920	788 211
1 001	3 000	E	1 028	1 699 155	747 688	2 123 944	1 376 256
3 001	5 000	F	178	682 943	300 307	853 679	553 372
5 001	10 000	G	147	1 007 737	448 359	1 259 671	811 313
10 001	20 000	H	68	967 464	428 133	1 209 330	781 197
20 001	50 000	I	43	1 290 888	575 184	1 613 610	1 038 426
50 001	100 000	J	12	868 702	406 445	1 085 878	679 433
100 001	150 000	K	5	1 049 621	790 514	1 312 026	521 513
Praha		L	1	1 324 277	1 792 569	1 655 346	-137 223
CELKEM ČR			6 254	10 693 939	6 270 000	13 367 424	7 097 424

Plus 6,8 mld. Kč na dotacích

- navýšení dotačního titulu MF o 3,1 mld. Kč
- navýšení dotačních titulů MMR o 3,7 mld. Kč

Dopady loss carryback (zpětné uplatnění daňové ztráty) na celkové inkaso

- strop 30 mil. Kč
- cash flow problém
- ve střednědobém horizontu daňově neutrální
- časový posun daňové povinnosti, kdy poplatník namísto kompenzace daňové ztráty v následujících zdaňovacích obdobích může toto učinit již v okamžiku, kdy je mu ztráta stanovena a kdy finanční prostředky potřebuje nejvíce
- vratka daně z příjmů z předchozích dvou let v případě ztráty v aktuálním období

2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	celkem
-7,2	-2,7	1,1	2,0	2,3	2,4	2,1	0,0

Odhadované daňové příjmy obcí po zohlednění vládních opatření

mld. Kč	dopad	meziroční změna
pokles daňových příjmů	- 28,0	- 11,4%
příspěvek obcím 1 250/obyv.	13,4	
CELKEM	- 14,6	- 5,3 %

Mimořádné prostředky ze SR do krajů a obcí v roce 2020 (mld. Kč)

	obce	kraje
Měkké projekty		2,4
MZDR - prostředky na odměny záchranářů		1,2
MPSV - podpora sociálních služeb		5,2
MD - silnice II. a III. třídy		6,0
Ochranné prostředky		1,8
Mimořádná odměna pro pracovníky krajských nemocnic v lůžkové péči		5,0
MMR - dotace do majetku obcí a krajů	3,8	
MMR - obnova po povodních	0,5	
MPSV - investice v sociální oblasti	0,4	
MŽP - opatření proti suchu	2,0	
MŠMT - výdaje regionální školství - technické vybavení škol	1,3	
MZE - dotace do lesního hospodářství a na obnovu lesů	1,5	
MZE - podpora vodního hospodářství	2,6	
MD - navýšení dotací na budování cyklostezek	0,5	
VPS (MF) - příspěvek obcím na zmírnění dopadu poklesu daňových příjmů	13,4	
VPS (MF) - prostředky pro školství v působnosti obcí (ZŠ, MŠ) a na byty	3,8	
Celkem	29,8	21,6

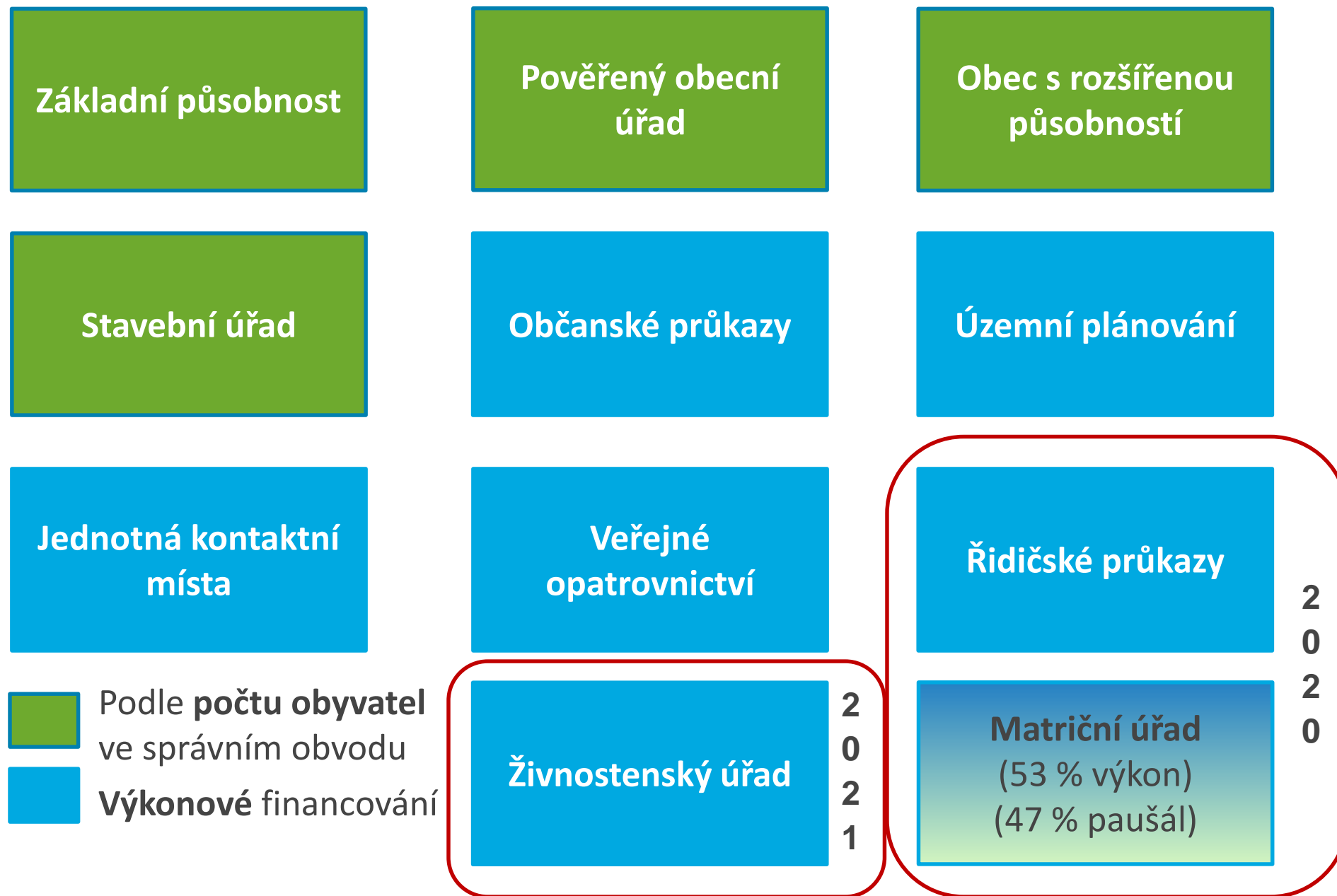
Informace k projektům ZŠ/MŠ z programu 298 220 Akce financované z rozhodnutí vlády a Poslanecké sněmovny

Celkové náklady projektů: 4,5 mld. Kč
Celková požadovaná dotace: 3,4 mld. Kč
Vlastní zdroje příjemců: 1,1 mld. Kč

<https://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/podpora-z-narodnich-zdroju/programy-a-dotace-kapitoly-vps/program-29822>

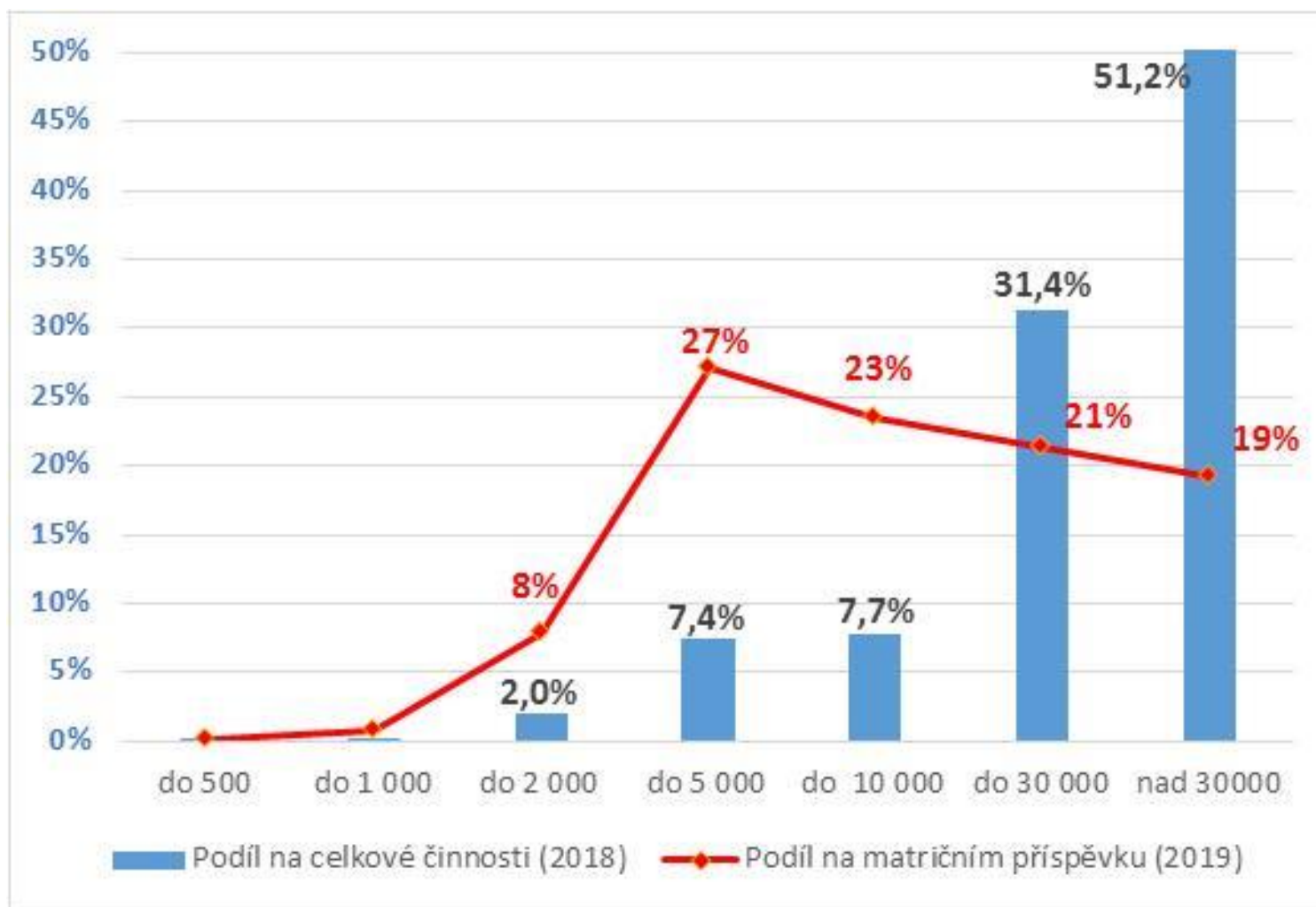
kraj	počet	dotace
Jihočeský	44	293 407 824
Jihomoravský	69	532 407 914
Karlovarský	7	44 438 442
Královéhradecký	26	146 300 357
Liberecký	24	141 065 837
Moravskoslezský	23	176 028 489
Olomoucký	37	234 186 107
Pardubický	33	287 771 187
Plzeňský	16	107 078 256
Středočeský	84	800 214 043
Ústecký	19	137 833 456
Vysočina	42	333 869 286
Zlínský	30	197 640 641
Celkem	454	3 432 241 839

Financování přenesené působnosti (obce)

Proč výkonově financovat matriční úřad ?

Podíl činnosti matrik na příspěvku 2019

Nespravedlivé rozdělení příspěvku

Různá cena stejných prvozápisů a **rozdílná distribuce** peněz a práce

Obce nad **10 tis.** obyv. vykonají **82,5 % agendy**, ale získají pouze **41 % příjmů**

Vlivy zohledněné v příspěvku na rok 2021

- změna počtu obyvatel
- úprava správních obvodů obcí
- výkonové financování agendy živnostenských úřadů
- platba za aktivaci občanského průkazu
- **úprava parametrů pro kalkulaci nákladů na modelový pracovní úvazek**
 - kalkulován 8. platový stupeň namísto 7.,
 - navýšeno osobní ohodnocení na 25 % z 20 % a jeho výpočet vztažen k nejvyššímu tj. 12. platovému stupni namísto původně 7.)
- **navýšení výkonových plateb** v důsledku změn modelového pracovního úvazku
- navýšení pro zvláštní matriku v Brně

Sazby úhrad vybraných agend přenesené působnosti

AGENDA	2 020	2021	změna
veřejné opatrovnictví (k 31. 3. 2020)	29 000 Kč	30 500 Kč	5,2%
občanské průkazy (1. 1 - 31. 12. 2019)	115 Kč	139 Kč	20,9%
řidičské průkazy (1. 1 - 31. 12. 2019)	115 Kč	139 Kč	20,9%
matrika (1. 1 - 31. 12. 2019) 53 % tvoří výkonová složka			
zápis v knize manželství/partnerství	2 760 Kč	2 964 Kč	7,4%
zápis v knize úmrtí	920 Kč	988 Kč	7,4%
zápis v knize narození	690 Kč	741 Kč	7,4%
určení otcovství	209 Kč	247 Kč	18,2%
územní plánování (1. 1 - 31. 12. 2019)			
závazné stanovisko	2 477 Kč	2 706 Kč	9,2%
od roku 2021			
aktivace elektronického čipu občanského průkazu		35 Kč	
živnostenský úřad (od r. 2021)			
příspěvek za každé avízo, tj. změnu a doplnění údajů ze základních registrů		338 Kč	

Navyšování příspěvku na výkon státní správy

v mil. Kč

ROKY	OBCE + PRAHA			KRAJE			CELKEM		
	Příspěvek	Procentní meziroční nárůst	Meziroční nárůst	Příspěvek	Procentní meziroční nárůst	Meziroční nárůst	Příspěvek	Procentní meziroční nárůst	Meziroční nárůst
2016	8 329			1 070			9 399		
2017	9 078	109%	749	1 141	107%	71	10 219	109%	820
2018	9 550	105%	472	1 197	105%	56	10 747	105%	528
2019	10 517	110%	967	1 317	110%	120	11 831	110%	1 084
2020	10 970	104%	453	1 488	113%	171	12 458	105%	627
2021 (návrh)	11 462	104%	492	1 661	112%	173	13 123	105%	665
2022 (výhled)	12 035	105%	573	1 744	105%	83	13 779	105%	656

Celkem 2022-2016

137%

3 706

152%

674

139%

4 380

Rozpočtové určení daní zůstává beze změny

sdílená daň	do r. 2007	2008 - 2011	2012	2013 - 2015	2016	2017	od r. 2018
DPH	20,59%	21,40%	19,93%	20,83%	20,83%	21,40%	23,58%
DPFO (z příznání)	20,59%	21,40%	21,40%	23,58%	23,58%	23,58%	23,58%
DPFO (záv. činnost)	20,59%	21,40%	21,40%	22,87%	23,58%	23,58%	23,58%
DPFO (vybíraná srážkou)	20,59%	21,40%	21,40%	23,58%	23,58%	23,58%	23,58%
DPPO	20,59%	21,40%	21,40%	23,58%	23,58%	23,58%	23,58%

+ motivační složka: 1,5 % z DPFO ze závislé činnosti

+ výlučná daň: 100 % z daně z nemovitých věcí

+ daň z hazardu: 65 % technické hry (obce s hracími automaty)
30 % ostatní hry

Děkuji za pozornost

Miroslav MATEJ

ředitel odboru Financování územních rozpočtů

Ministerstvo financí

miroslav.matej@mfcz.cz | monitor.statnipokladna.cz

<https://www.mfcz.cz/cs/verejny-sektor/uzemni-rozpocty/metodicka-podpora>